Lieta Nr.142034110

1-0253-11/35

SPRIEDUMS

Latvijas tautas vārdā

Liepājā 2011.gada 14.aprīlī

Administratīvā rajona tiesa

šādā sastāvā: tiesnese S.Blūma,

piedaloties sabiedrības ar ierobežotu atbildību „Saules puse" pārstāvei *D.Ķ.* un

atbildētājas Latvijas Republikas pusē pieaicinātās iestādes – Valsts darba inspekcijas – pārstāvim *V.Č.*,

atklātā tiesas sēdē izskatīja administratīvā pārkāpuma lietu, kas ierosināta pēc sabiedrības ar ierobežotu atbildību „Saules puse" (reģistrācijas numurs 48503010931) pieteikuma par Valsts darba inspekcijas 2009.gada 18.decembra lēmuma Nr.04/217-01-03/2382 atcelšanu.

Aprakstošā daļa

[1] Sabiedrība ar ierobežotu atbildību „Saules puse" Administratīvās rajona tiesas Liepājas tiesu namā 2010.gada 25.janvārī iesniegusi pieteikumu, lūdzot atcelt Valsts darba inspekcijas (turpmāk arī VDI) 2009.gada 18.decembra lēmumu Nr.04/217-01-03/2382 (turpmāk arī – Lēmums), ar kuru pieteicējai par Darba likuma 40.panta pirmajā daļā noteikto prasību neievērošanu uzlikts naudas sods Ls 750 apmērā pēc Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa (turpmāk arī – LAPK) 41.panta otrās daļas.

Pieteikumā norādīts, ka, uzliekot sodu SIA „Saules puse" kā juridiskai personai, VDI amatpersona nav ņēmusi vērā, ka SIA „Saules puse" amatpersona ir tās valdes locekle *D.Ķ.*, kura piekritusi veikt *O.P.* apmācību laika posmā no 2009.gada 3.augusta līdz 7.augustam, līdz ar to sods nebija piemērojams juridiskai personai.

Sākotnēji SIA „Saules puse" VDI iesniedza neprecīzu darba līgumu, kurā norādīts nepareizs darba uzsākšanas laiks, tomēr pēc tam kļūda labota un darba līgumā darba uzsākšanas laiks noteikts

2009.gada 3.augustā. Lēmumā pamatoti konstatēts, ka *O.P.* darba pienākumus veica no 2009.gada 3.augusta, ko apliecina darba laika uzskaites tabele, darba algas uzskaites un aprēķina lapas, kā arī amatpersonu paskaidrojumi, tomēr nav norādīti apstākļi, kādēļ nav ņemts vērā atkārtoti iesniegtais 2009.gada 3.augusta darba līgums ar *O.P.* Pieteikumā norādīts, ka kļūda datumā radusies, sastādot darba līguma pirmo lapu, kura sākotnēji VDI iesniegta nepilnīgi aizpildīta. Tādējādi nav pamata uzskatīt, ka *O.P.* veikusi darba pienākumus bez rakstiski noslēgta darba līguma.

[2] Atbildētāja rakstveida paskaidrojumā tiesai pieteikumu neatzīst, tajā izvirzītos apgalvojumus uzskata par nepamatotiem, balstoties uz Lēmumā norādīto un paskaidro, ka, izvērtējot lietas materiālus, secināts, ka ir jāsamazina pieteicējai piemērotais soda apmērs no Ls 800 un Ls 750, tomēr pārējā daļā lēmums atstājams negrozīts.

[3] Tiesas sēdē SIA „Saules puse" pārstāve uzturēja pieteikumā ietverto prasījumu.

VDI pārstāvis tiesas sēdē prasījumu neatzina, pamatojoties uz Lēmumā norādītajiem argumentiem.

Motīvu daļa

[4] Tiesa lietā konstatē šādus faktiskos apstākļus.

[4.1] 2009.gada 5.oktobrī, apsekojot darba vietu, pārbaudot dokumentāciju uzņēmumā SIA „Saules puse", */adrese/,* sastādīts akts par konstatētajiem faktiem, kurā konstatēts, ka uzrādīti nodarbināto darba līgumi – ar *A.V.*, noslēgts 2009.gada 16.septembrī; ar *O.P.*, noslēgts 2009.gada 12.augustā, ar *V.K.*, darba līguma papildinājums noslēgts 2009.gada 24.augustā. Darba līgumu reģistrs ir iekārtots. Uzrādīti darba laika uzskaites grafiki un darba laika uzskaites tabeles 2009.gada par augustu un septembri. (..) Darba laika uzskaites tabelē par 2009.gada augustu *O.P.* laikā no 3.augusta līdz 7.augustam uzskaitītas katru dienu pa divām stundām dienā. Saskaņā ar 2009.gada 12.augustā noslēgto darba līgumu *(lietas 33. – 34.lapa)* darbinieks uzsāk darbu ar 2009.gada 12.augustu. Darba līgumā noteikts pārbaudes laiks 3 mēneši *(lietas 30.lapa).*

[4.2] 2009.gada 5.oktobrī SIA „Saules puse" valdes locekle *D.Ķ.* sniegusi paskaidrojumu par *O.P.* nodarbināšanas laiku no 2009.gada 3.augusta līdz 2009.gada 7.augustam bez rakstveida noslēgta darba līguma, norādot, ka *O.P.* pa divām stundām bija veiklā „*/Nosaukums/*", lai iepazītos ar darba specifiku un iemācītos likt saldējumu vafeļu glāzītēs, jo nekad nebija strādājusi *(lietas 31.lapa).*

[4.3] Atbilstoši Darba laika uzskaites tabelē par 2009.gada augustu norādītajam, *O.P.* laikā no 2009.gada 3.augusta līdz 7.augustam darbu veikusi divas stundas dienā, kopā augustā norādījusi 52 darba stundas (lietas 35.lapa). Kopumā par darbu augustā (52 stundas) saņēmusi darba samaksu Ls 56,32, ko apliecina algu aprēķina un izmaksu saraksts Nr.8/1 par 2009.gada augustu *(lietas 36.lapa).*

[4.4] Atbilstoši Valsts ieņēmumu dienesta rīcībā esošajam Darba ņēmēju sarakstam, kas ir nodarbināti taksācijas periodā, *O.P.* darba tiesiskās attiecības ar SIA „Saules puse" uzsākusi 2009.gada 12.augustā, izbeigusi 2009.gada 22.augustā *(lietas 16.lapa).*

[4.5] 2009.gada 5.oktobrī Kurzemes reģionālās VDI vecākā inspektore SIA „Saules puse" sastādīja administratīvā pārkāpuma protokolu Nr.AM 008494, kurā norādīts, ka uzņēmums laikā no 2009.gada 3.augusta līdz 2009.gada 7.augustam veikalā „*/Nosaukums/*" nodarbināja *O.P.* kā pārdevēju bez rakstveida noslēgta darba līguma, kā arī, atlaižot *O.P.* no darba, nav ievērota atlaišanas procedūra – darba devējs nav rakstveidā uzteicis darbu, kā arī nav *O.P.* uzteikuma.

Ar minēto pieteicēja pārkāpusi Darba likuma 40.panta pirmās daļas un 47.panta pirmās daļas prasības, izdarot administratīvo pārkāpumu, par ko atbildība paredzēta LAPK 41.panta otrajā un pirmajā daļā *(lietas 26. – 27.lapa).*

[4.6] 2009.gada 19.oktobrī Kurzemes reģionālās VDI vecākā inspektore pieņēma lēmumu administratīvā pārkāpuma lietā Nr.12N-377-2009-022 (turpmāk arī – sākotnējais lēmums), ar kuru nolēma SIA „Saules puse" par Darba likuma 40.panta pirmajā daļā noteikto prasību neievērošanu uzlikt naudas sodu Ls 800 apmērā pēc LAPK 41.panta otrās daļas *(lietas 24. – 25.lapa).*

[4.7] 2009.gada 30.novembrī VDI saņemts SIA „Saules puse" valdes locekles *D.Ķ.* iesniegums *(lietas 18.lapa)*, kurā lūgts atcelt piemēroto naudas sodu. Iesniegumam pievienots ar *O.P.* noslēgts darba līgums, kas datēts ar 2009.gada 3.augustu *(lietas 21. – 22.lapa)* un *O.P.* uzteikums, kurā viņa lūdz atbrīvot no darba ar 2009.gada 24.augustu *(lietas 23.lapa).*

[4.8] 2009.gada 18.decembrī VDI pieņēma Lēmumu, ar kuru nolēma grozīt ar Kurzemes reģionālās VDI 2009.gada 19.oktobra lēmumu Nr.12N-377-2009-022 noteikto naudas soda veidu no Ls 800 un Ls 750, kā arī izslēgt no lēmuma konstatējošās daļas norādījumu par darba tiesisko attiecību izbeigšanu ar *O.P.*, bet pārējā daļā nolemts lēmumu atstāt negrozītu.

[5] Ar Lēmumu SIA „Saules puse" saukta pie administratīvās atbildības un SIA „Saules puse" piemērots administratīvais sods Ls 750 apmērā par Darba likuma 40.panta pirmajā daļā noteikto prasību neievērošanu.

Minētā norma noteic, ka darba līgums slēdzams rakstveidā pirms darba uzsākšanas.

Atbildība par Darba likuma 40.panta pirmās daļas pārkāpumu paredzēta LAPK 41.panta otrajā daļā, kas noteic, ka par darba līguma nenoslēgšanu rakstveida formā – uzliek naudas sodu darba devējam – fiziskajai personai vai amatpersonai no simt līdz trīssimt piecdesmit latiem, juridiskajai personai – no septiņsimt piecdesmit līdz piectūkstoš latiem.

Lai konstatētu, ka Lēmums ir saturiski pamatots, nepieciešams konstatēt, ka pieteicēja pārkāpusi Darba likuma 40.panta pirmajā daļā noteiktās prasības – nodarbinājusi personu, nenoslēdzot darba līgumu rakstveida formā.

[6] Tiesa no lietas materiāliem konstatē, ka lietā nepastāv strīds par to, ka laika posmā no 2009.gada 3.augusta līdz 7.augustam *O.P.* tika nodarbināta SIA „Saules puse" struktūrvienībā – veikalā „*/Nosaukums/*".

Lietā pastāv strīds par to, vai *O.P.* minētajā laika posmā tika nodarbināta bez rakstveidā noslēgta darba līguma, kā arī par to, vai pie administratīvās atbildības pamatoti saukta juridiskā persona – SIA „Saules puse".

[7] Kā iepriekš konstatēts, lietā nepastāv strīds par faktiskajiem apstākļiem, proti, ka *O.P.* laika posmā no 2009.gada 3.augusta līdz 7.augustam divas stundas dienā strādāja pieteicējas veikalā „*/Nosaukums/*". Minēto apliecina gan Darba laika uzskaites tabelē par 2009.gada augustu norādītais *(lietas 35.lapa)*, gan uzņēmuma valdes locekles *D.Ķ.* 2009.gada 5.oktobrī sniegtajā paskaidrojumā minētais, ka *O.P.* pa divām stundām bija veikalā „*/Nosaukums/*", lai iepazītos ar darba specifiku un iemācītos likt saldējumu vafeļu glāzītēs *(lietas 31.lapa)*.

VDI pārbaudes laikā uzrādīts ar *O.P.* noslēgts darba līgums, kas datēts ar 2009.gada 12.augustu *(lietas 33. – 34.lapa)*. Vienlaikus tiesa konstatē, ka SIA „Saules puse" valdes locekle 2009.gada 30.novembrī, apstrīdot sākotnējo lēmumu, VDI iesniegusi ar *O.P.* noslēgtu darba līgumu, kas datēts ar 2009.gada 3.augustu *(lietas 21. – 22.lapa)*, kā arī norādījusi, ka sākotnēji VDI iesniegtajā darba līgumā ieviesusies kļūda, norādot līguma noslēgšanas datumu.

Savukārt tiesas sēdē SIA „Saules puse" pārstāve paskaidroja, ka laikā no 2009.gada 3.augusta līdz 7.augustam *O.P.* strādājusi vienā veikalā */adrese/*, bet no 12.augusta līdz 22.augustam citā SIA „Saules puse" veikalā */adrese/* un bija noslēgti divi darba līgumi.

Tiesa konstatē, ka SIA „Saules puse" valdes locekles sniegtie paskaidrojumi ir savstarpējā pretrunā. Izvērtējot SIA „Saules puse" valdes locekles norādītos argumentus kopsakarā ar pārējiem lietas materiāliem un ar tiem konstatētajiem faktiem, tiesa lielāku ticamību piešķir VDI norādītajiem lietas apstākļiem un konstatētajiem faktiem. Turklāt uzņēmuma pārstāve, pārbaudes laikā nenorādīja uz cita darba līguma esamību, kā arī to neminēja 2009.gada 5.oktobrī sniegtajā

paskaidrojumā, kā arī neiesniedza VDI pirms sākotnējā lēmuma pieņemšanas. Savukārt atbilstoši Valsts ieņēmumu dienesta rīcībā esošajam Darba ņēmēju sarakstam, kas ir nodarbināti taksācijas periodā, *O.P.* darba tiesiskās attiecības ar SIA „Saules puse" uzsākusi 2009.gada 12.augustā [4.4].

Pastāvot šādiem apstākļiem, tiesa atzīst, ka *O.P.* laika posmā no 2009.gada 3.augusta līdz 7.augustam nodarbināta bez rakstveidā noslēgta darba līguma.

[8] Pieteikumā norādīts, ka sods nepamatoti piemērots SIA „Saules puse" kā juridiskai personai, jo SIA „Saules puse" valdes locekle *D.Ķ.* piekritusi veikt *O.P.* apmācību laika posmā no 2009.gada 3.augusta līdz 7.augustam.

Darba likuma 28.panta pirmā daļa noteic, ka darba devējs un darbinieks savstarpējās darba tiesiskās attiecības nodibina ar darba līgumu. Savukārt atbilstoši Darba likuma 40.panta darba devējam ir pienākums gādāt par darba līgumu noslēgšanu rakstveidā un veikt noslēgto darba līgumu uzskaiti.

Ņemot vērā minēto, par darba līguma noslēgšanu ar darba ņēmēju ir atbildīgs darba devējs.

Saskaņā ar Darba likuma 4.pantu darba devējs ir fiziskā vai juridiskā persona vai arī tiesībspējīga personālsabiedrība, kas uz darba līguma pamata nodarbina vismaz vienu darbinieku.

Izvērtējot lietas materiālus konstatējams, ka konkrētajā gadījumā tieši SIA „Saules puse" uzskatāma par darba devēju. Minēto apliecina arī ar *O.P.* 2009.gada 12.augustā noslēgtajā darba līgumā *(lietas 33. – 34.lapa)* norādītais, kur kā darba devēja minēta SIA „Saules puse".

Saskaņā ar LAPK 22.pantu administratīvo sodu piemēro personai, kura ir izdarījusi administratīvo pārkāpumu. LAPK 41.panta otrās daļas gadījumā tas ir darba devējs.

Pastāvot šādiem apstākļiem, tiesa minēto pieteicējas argumentu noraida kā nepamatotu un atzīst, ka administratīvais sods SIA „Saules puse" piemērots pamatoti.

[9] Uz pārkāpuma konstatēšanas brīdi LAPK 41.panta otrā daļa noteica, ka par darba līguma nenoslēgšanu rakstveida formā – uzliek naudas sodu darba devējam – fiziskajai personai vai amatpersonai no simt līdz trīssimt piecdesmit latiem, juridiskajai personai – no septiņsimt piecdesmit līdz piectūkstoš latiem.

Kā izriet no administratīvā pārkāpuma protokola, sākotnējā lēmuma un Lēmuma, pie administratīvās atbildības ir saukta juridiskā persona – SIA „Saules puse", tādējādi sods bija piemērojams no septiņsimt piecdesmit līdz piectūkstoš latiem.

Tiesa konstatē, ka SIA „Saules puse" ar sākotnējo lēmumu piemērots naudas sods Ls 800 apmērā, savukārt ar Lēmumu, konstatējot atbildību LAPK 33.panta trešajā daļā paredzētu atbildību mīkstinošu apstākli, soda mērs, grozīts, nosakot to Ls 750 apmērā.

Tādējādi tiesa atzīst, ka VDI tiesiskās sekas piemērojusi sankcijā noteiktajos ietvaros, izdarot lietderības apsvērumus.

[10] Ņemot vērā minētos apsvērumus, tiesa atzīst, ka Valsts darba inspekcijas 2009.gada 18.decembra lēmums Nr.04/217-01-03/2382 ir tiesisks un pamatots, bet SIA „Saules puse" pieteikums ir noraidāms.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 246.-251.pantu, Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 286.panta pirmās daļas 1.punktu, Administratīvā rajona tiesa

nosprieda

atstāt negrozītu Valsts darba inspekcijas 2009.gada 18.decembra lēmumu Nr.04/217-01-03/2382, bet SIA „Saules puse" pieteikumu noraidīt.

Spriedumu var pārsūdzēt Administratīvajā apgabaltiesā 20 dienu laikā no tā sastādīšanas dienas, iesniedzot apelācijas sūdzību Administratīvās rajona tiesas Liepājas tiesu namā.

Tiesnese S.Blūma